

mig ikke til at tale med sagkyndige Meelemmer. Jeg tillader mig nemlig at finde det rigtig, at vi indtage et saadant Sted i denne Sag, — vi have jo stillet os frem for hele Landet — at enhver af os mener at have den Pligt at overveie fra vort Standpunkt, hvorvidt de Forslag, der maatte være fremkomne ved Sagkyndiges Overveielser, stemme med vort hele Blik paa mangfoldige andre Sager end dem, som de Sagkyndige netop vilde stirre sig blind paa, om vi ved det Overblik, vi maatte have over det Hele, kunne finde, at de Forslag, som ligge for, have den Bøne, at de bør ophøies til Lov. Det er nu ikke anderledes her i Landet, mine Herrer, og det er muligt, at de Sagkyndige finde, at det er en stor Feil, men det er nu engang saaledes her i Landet og i flere andre Lande, og den Omstændighed maa man finde sig i. Jeg viger altsaa ikke tilbage for Sagkyndigheden, men mener, at det i denne Sag maa overveies, hvorledes den Sagkyndighed paa det militære Omraade har virket, som vi tidligere have haft med at gjøre. Jeg vil da sige: Den forrige Hærløve var jo dog ogsaa fremgaaet af Sagkyndighed. Den var først udarbejdet i Ministeriet, et Forslag blev forelagt en militær Kommission, derpaa blev den fremlagt af en Krigsminister, der har været anset for en sjelden Mand i vore parlamentariske Forsamlinger, og Hæren fandt, at i ham har den haft en af sine Største. Denne Krigsminister faldt, ikke overfor Udlandet, men overfor Bestindien, og saa havde vi ikke mere med ham at bestille; men der er Ingen, der negter, at han paa Krigsministeriets Omraade var en Mand af stor Sagkyndighed. Nu — 5 Aar efter, at der er udfoldet denne store Sagkyndighed, finder man, at det, der nu foreligger, har store Mangler; dette er indrømmet fra flere Sider, og disse Mangler skulle vi nu rette. Jeg kommer nu til at tænke paa, at jeg kan springe begge de to senere Krigsministre, vi have haft, over og stille mig lige overfor den forrige, og jeg vil da sige, at den Forhandling, vi her gaa til, egentlig er den Forhandling, som den daværende Krigsminister sagde, at den havde han tilbage. Han sagde: Blot vi havde flere Forhandlinger tilbage, saa skulde jeg nok faae gennemført, hvad jeg vil have. Vi kunne kalde det den femte Behandling af Hærløven; men vi have vel at mærke ikke den samme Krigsminister. Nu vil jeg tillade mig overfor Sagkyndigheden at fremhæve en Omstændighed, der umægtelig er saa klar og tydelig, at hele Udvalget ikke kan være uvidende herom, og ikke et eneste Menneske i Danmark kan være uvidende herom, og det er den for alle sagkyndige Hærmænd aldeles nedslaaende Betragtning, at Danmark, som det nu er, ikke har et eneste Sted, der kan kaldes for en Fæstning, og efter de Forslag, der ligge for, ikke kan faae en Fæstning før om 8 Aar (En Stemme: Ikke en Gang om 8 Aar!), ja, ikke en Gang om 8 Aar. Saaledes er Dan-

marks Tilstand, og her mødes jeg med det Medlem, som sidst talte, og som udtalte den meget rigtige Tanke, at i vore Dage er det noget Andet, der skal holde Folkene sammen end de militære Udgifter, som staa i Gothakalenderen. Folkene mødes af og til til et Folkestykke, hvor de enkelte Folk nu, selv i de større Lag, kunne hævde deres Mads og vinde en Erkendelse af, at det endnu i vore Dage betyder Noget. Dette er meget Mere end at have en Nubrik i Gothakalenderen. Men lader os nu ikke glemme, hvad der er sket i Danmark. Her er sket et Dobbelt, som netop har ført os hen til det Maal, hvor vi nu ere; lægger Mærke til, at det Danmark, som var for 20 Aar siden, ja ikke engang, saa langt tilbage, i 1864, dette Danmark var saaledes apasjet, at hverken den ene eller den anden af de tre Landsdele havde nogen — hvad man vil kalde — militær Position, men det var paa en vis Maade groet sammen fra Fortiden. Denne Gavn, som der er Tale om, at Danmark har mistet, eiedes ikke af en bestemt af disse Landsdele, men to Arme ved den samme Fjord gik sammen og dannede den. Nu har indlertid vor Folkeopfattelse her til Lands faaet en anden Betragtning, nemlig den, at det ikke var Staten, som den var nedarvet fra Fortiden, der skulde opretholdes, men at det var det danske Folk, alle dem, der vilde høre til det danske Folk, der skulde hævde deres Tilværelse gennemkommende Tider. Vi staa paa et helt nyt Grundlag, men det er et saadant, hvor vi have tabt den militære Stilling, som vi havde fra Fortiden, og nu have vi paa det Folkeliv, vi selv have grundet med vor fuldstændige Tilslutning, ikke en eneste Fæstning. Saaledes er det. Jeg tør kalde enhver Sagkyndig frem og opfordre ham til at sige, om der virkelig endnu her i Danmark er Noget, hvortil en Hær kan støtte sig som en Fæstning. Overfor denne Tilstand bortfalder noget de Betragtninger, der kunde knyttes til, at vore Samfrænder i de andre Lande skulde ønske i en nær Fremtid at have et Forbund med os, idet de nemlig ligesaa godt som vi maa indse, at vor Tilstand er den, at vi ikke igjennem en Række af Aar kunne komme til at have det, hvortil en Hær skal kunne støtte sig. Men hvad kunne vi da gjøre? Vi kunne gjøre et Noget, som, da det skal kaldes frem paa en anden Grund, ogsaa maa begynde og ende paa en anden Maade end det Nuværende. Det ærede Medlem for Færøerne (Bærensen) omtalte Skytteforeningerne paa den saadan Maade, at han næsten kunde have Lyft til at føre dem bataillonsvis ind i den nye Hærsordning. Jeg vil sige, at saafremt dette Grundlag, der skal staa som et frit Led i den nye danske Folkeopdragelse, kommer for meget i Trøien, saa vil det ogsaa miste den Tilslutning i Folket, som vi maa ønske, at det skal have. Skal der paa dette Grundlag bygges Noget, saa maa det være ud af Folkets egen Kraft, det maa have